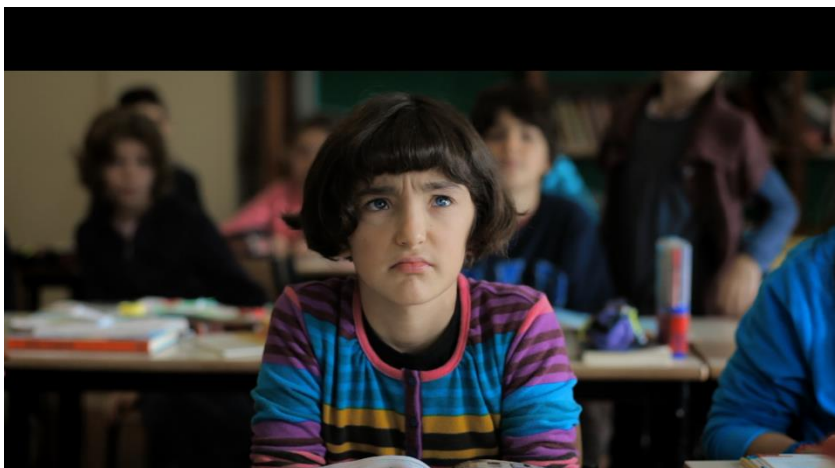

Mathilde *Mathilde*

Instr. Vito Palmieri Italien 2012, 10 min. Italiensk med dansk dub

0. - 3. klasse

Fag og emner:

- Dansk
- Natur/teknologi
- Sundheds – og seksualundervisning og familiekundskab
- Understøttende undervisning (inklusion/AKT)
- Musik

Udvalgte emner:

- Handicap/døve og hørehæmmede
- Inklusion
- Det fysiske arbejdsmiljø i klassen
- Reallyd og underlægningsmusik

Kort om filmen

Filmen handler om den hørehæmmede Matilde, der har svært ved at følge med i skolen; klassekammerater larmer med stolene, og hun kan ikke mundaflæse læreren pga. hans overskæg. Ved hjælp af tennisbolde og redskaber fra morens frisørsalon finder hun dog en løsning på begge dele.

Fælles mål

Ud over filmanalyse i faget dansk er filmen velegnet til at arbejde tværfagligt med støj/lyd og sanser inden for områderne Sundhedsfremme og Levevilkår (Sundhedsundervisning) samt emnerne Mennesker og Fænomener inden for området Undersøgelse i Natur/teknologi. Her kan man evt. også inddrage faget Musik set i forhold aktiv lytning og klangkilder. Endelig kan man også bruge filmen i den understøttende undervisning set i forhold til inklusion og social trivsel.

Gennemgang af analyse og centrale scener

Det er oplagt at arbejde med brug af reallyd og underlægningsmusik i den filmiske analyse af Matilde. Lydsiden beskriver meget præcist, hvad det vil sige at være hørehæmmet og bruge høreapparat, hvor man ofte har det problem, at alle lyde er lige høje, eller at man kun får brudstykker af det samlede lydbillede. Her følger kort gennemgang og henvisning til scener velegnede til analyse eller arbejdet med lyd og indeklima.

0:00 – 1:33

Allerede under filmens åbningscredits hører vi **reallyden** af klassens elever, der bliver tysset på af læreren. Der klippes derefter mellem et par indstillinger i **nær** af hhv. Matilde og læreren. Matilde forsøger koncentreret at følge med, men bliver forstyrret af klassekammeraternes skubben med stole og hvisken, hvilke bl.a. vises med to indstillinger i **ultranær** af fødder og stoleben. Lydsiden er produceret, så alle lyde er lige kraftige – netop som Matilde oplever det. Denne anmassende effekt opleves bedst, hvis man sørger for at skrue godt op under afspilningen af filmen.

Matilde rynker brynene, og der klippes til en **ultranær** af lærerens kraftige overskæg, der skærmer for hans overlæbe, så hun har svært ved at mundaflæse hans tale. Dette vises ved, at vi i næste indstilling ser hende plirre med øjnene, før der igen klippes til lærerens mund, men denne gang ude af fokus – som hun oplever hans tale, som hun hverken kan høre eller se (aflæse). Umiddelbart efter (ca. 0:58) begynder en skurrende, disharmonisk **underlægningsmusik** med stressende rytme at blande sig med reallyden. Musikken illustrerer hendes ufuldstændige eller ubehagelige lydoplevelse i klasselokalet.

Ved 1:10 skifter scenen til en **total** af klassekammeraternes frikvarterleg, mens musikken fortsætter, nu blandet med reallyden af legepladsen, som vi ser fra Matildes synsvinkel. Der klippes til en indstilling i **nær** af hende stående indenfor set gennem skolens rude med klassekammeraters hviskeleg reflekteret i glasset: hun er på mere end én måde afskåret fra at deltage i deres verden og leg. Til sidst afbrydes musikken (hendes tanker) delvist af den fjerne kalden af skolelægen, der utålmodigt står i døren og venter.

2:59 - 3:55

Scenen er rent filmisk en tydelig parallel til filmens første set i forhold til opbygning og filmiske virkemidler: Først en klassesituation med larm og skurrende musik og derefter Matilde alene på gangen i frikvarteret. Denne gang gør skolelægen dog det rigtige – hun kommer hen til Matilde og stiller sig i øjenhøjde med hende i stedet for at kalde fra bag pigens ryg. Her kommer også første gang harmonisk musik (3:50), fordi det er ved at gå op for Matilde, hvad hun skal gøre for at løse sine problemer, hvilket hun har opdaget i sine eksperimenter med tennisbold og blyant i scenen 2:16 – 2:35. Den harmoniske musik gentages i scenen 4:54 – 5:18, hvor vi for første gang ser hende glad og løbende lege netop med en af de tennisbolde, som er en del af løsningen.

Vil man arbejde mere med scener, hvor alle reallyde er lige kraftige, kan man bruge 1:43 – 2:16, hvor man bl.a. kan høre selv bladene falde til jorden.

Forslag til andre aktiviteter

Man kan arbejde generelt med forskellige handicaps i forlængelse af filmen. Hvad er et handicap? Hvilke handicaps er synlige, og hvilke er usynlige? Hvilke former for handicaps kan inkluderes i vores klasse? Hvordan kan vi hjælpe klassekammerater med handicap?

Yderlig fordybelse i området lyd kan indgå i et tværfaglig samarbejde mellem Natur/teknologi og musik – se litteraturlisten. Her kan man også arbejde videre med indeklima og arbejdsmiljø.

Links/andre film

Generelt materiale om filmanalyse i folkeskolen med masser af gode links.

<http://buster.dk/artikel/205>

DFIs filmleksikon med grundig indføring i filmiske virkemidler og udtryk.

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmens-grundelementer>

Socialstyrelsens undervisningsmateriale om handicaps – rettet mod 6.-9. klasse, men kan bruges som inspiration.

<http://shop.socialstyrelsen.dk/products/snik-snak-handicap-undervisningsmateriale-for-6-9-klasse>

Center for Ligebehandlings oversigt og vurdering af undervisningsmaterialer om handicaps.

<http://www.clh.dk/?id=1321>

Høreforeningens undervisningskasser om støj.

<http://hoeforeningen.dk/vi-tilbyder/stoejkasser>

Experimentariums undervisningsmateriale Lyd og Løjer, som kan anvendes tværfagligt i musik og natur/teknologi.

https://www.experimentarium.dk/fileadmin/user_upload/undervisning_pics/undervisningsforloeb_pics/xciters/xciters_pdf/lydlarm_loejer_www.pdf

DR Skoles undervisningsside om lyd.

http://www.dr.dk/skole/Natur+og+teknik/Opfinderskolen/Opfindermuseet/Scenarie_5/Hoereapparatet_i_kroppen/hvad_er_lyd.htm

Eksempel på tværfaglig undervisningsforløb om lyd.

<http://pub.uvm.dk/1998/bog3/kapitel9.html>

Lisbet Friche: Camilla og Morten i børnehaveklasse, Døveskolernes Materialecenter, 2002

Billedbog, der følger de 2 børns år i børnehaveklassen

Lisbet Friche: Sjove dage med Camilla og Morten, Døveskolernes Materialecenter, 2005

Billedbog, der følger de 2 børns år i 2. klasse på døveskolen

Der findes en række andre bøger og opgavehæfter i serien.

Film

Mig og min familie – Martha (Danmark, 2013). Om en pige, der som den eneste i sin familie er hørende.

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/mig-og-min-familie-martha>

Lyden af Mazins verden (Holland, 2012). Om en 10-årig drengs oplevelse af verden før og efter høre-implantat.

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/lyden-af-mazins-verden>

©BUSTER Københavns Internationale Filmfestival for Børn og Unge

UV-materialet er udviklet af Rasmus og Mette Welling

